

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

angol

Swipe to change

A tagállamok rendes bíróságai

Anglia és Wales

Ez az oldal az angliai és walesi rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az angliai és walesi bíróságok szervezete a következők szerint épül fel. További részletek megtalálhatók

[Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírói Szolgálatának](#) (Her Majesty's Courts and Tribunals Service) weboldalán; a Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) kivételével valamennyi bíróság igazgatását és hivatali működését ez a szolgálat biztosítja.

Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)

2009. október 1-jén az **Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága** (Supreme Court of the United Kingdom) vette át a Lordok Háza Fellebbviteli Bizottságának (Appellate Committee) hatásköreit. Átvette továbbá a Királyi Államtanács Igazságügyi Bizottságának (Judicial Committee of the Privy Council) átruházott hatásköreit is; ez a szerv a legfőbb fellebbviteli fórum több független nemzetközösségi országban, az Egyesült Királyság tengerentúli területein és a brit koronafüggőségeken.

Az Egyesült Királyságban büntető- és polgári ügyekben is a Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) a **végző fellebbviteli fórum**, skóciai büntetőügyekben azonban nem lehet a Legfelsőbb Bírósághoz fellebbezni. Valamely ügy Legfelsőbb Bírósághoz való felterjesztését általában csak akkor engedélyezik, ha az közérdekű jogkérdést érint.

Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal)

A Fellebbviteli Bíróság büntető és polgári kollégiumra oszlik, és rendszerint Londonban ülésezik.

A **főbíró** (Lord Chief Justice) elnökletével működő **Büntető Kollégium** (Criminal Division) jár el a Koronabíróságon (Crown Court) elítélt személyek által a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása tárgyában benyújtott fellebbezések ügyében. A Fellebbviteli Bíróság Büntető Kollégiuma hatáskörrel rendelkezik a bűnösséget megállapító ítélet hatályon kívül helyezésére vagy helybenhagyására, illetve az ügy újratárgyalásának elrendelésére, a büntetés mértékére vonatkozó fellebbezések esetében pedig (súlyosítás kivételével) a büntetés megváltoztatására. Olyan esetekben azonban, amikor az ügyet a legfőbb ügyész (Attorney General) terjeszti a Fellebbviteli Bíróság elé, a bíróság súlyosíthatja a büntetést, ha megítélése szerint az indokolatlanul enyhe. A bíróság tágabb hatáskörrel rendelkezik az ad hoc fellebbezések elbírálása vonatkozásában, ideértve az ügy sajtónyilvánosságának vagy a nyilvánosság kizárásának kérdésében hozott határozatok elleni fellebbezéseket, a vád képviselete számára hátrányos határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket és a bűncselekményekből származó jövedelmekről szóló 2002. évi törvény (Proceeds of Crime Act 2002) alapján lehetséges különféle fellebbezéseket. Ezen túlmenően a bíróság a katonai ügyekben hozott bírósági határozatok ellen benyújtott fellebbezésekkel is foglalkozik.

A Fellebbviteli Bíróság Büntető Kollégiuma rendszerint háromtagú tanácsokban jár el, amelyek döntéshozatalakor azonban csak egy (a bírák többségének álláspontját képviselő) ítéletet hoznak.

A Fellebbviteli Bíróság **Polgári Kollégiumában** (Civil Division) a **Master of the Rolls** elnököl. A bíróság főként a Felsőbírói határozatait (ideértve a Kancelláriai Kollégium [Chancery Division], a Királynői Kollégium [Queens Bench Division] és a Családjogi Kollégium [Family Division] határozatait), valamint az angliai és walesi megyei bíróságok és egyes közigazgatási döntőbírói szolgálatok (tribunals) határozatait elleni fellebbezéseket tárgyalja. A bíróság rendszerint három főbíróból (Lord Chief Justice) álló tanácsban ülésezik. Döntéshozatalakor a bírák bármely olyan határozatot elfogadhatnak, amelyet álláspontjuk szerint az ügyet felterjesztő bíróságnak kellett volna meghoznia. Egyes esetekben az ügy újratárgyalását rendelik el.

A Fellebbviteli Bíróság tanúkat csak ritkán hallgat meg. A határozatok általában okirati bizonyítékokon, az előző tárgyalások jegyzőkönyvein és a felek képviseletében megjelenő ügyvédek érvelésén alapulnak.

Felsőbírói Bíróság (High Court)

A Felsőbírói Bíróság székhelye London, bár tárgyalásokat Anglia és Wales más részein is tarthat. A Felsőbírói Bíróság csaknem minden polgári keresetet tárgyalhat, de a gyakorlatban csak a nagyobb vagy összetettebb ügyekkel foglalkozik. A bíróság három kollégiumra tagolódik:

a három közül a legnagyobb a **Királynői Kollégiuma** (Queen's Bench Division), amely polgári ügyek széles körét tárgyalja. Ide tartoznak a szerződészegéssel és szerződésen kívül okozott károk megtérítése iránt, a rágalmozással kapcsolatosan, a kereskedelmi jogvitákban és a tengerészeti ügyekben (hajózással – például ütközéssel, a rakomány károsodásával és mentésével – kapcsolatos polgári ügyekben) benyújtott keresetek.

A **Kancelláriai Kollégium** (Chancery Division) elsősorban ingatlanokkal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik, ideértve az elhunyt személyek ingatlanának kezelését, a végrendeletek értelmezését, a szabadalmakat és a szellemi tulajdont, a fizetéseképtelenséget és a társasági jogvitákat.

A **Családjogi Kollégium** (Family Division) az összetettebb bontóperekkel, valamint a kapcsolódó pénzügyi és házassági kérdésekkel foglalkozik. Tárgyal gyermekgondozási ügyeket (különösen gyámsági, örökbe fogadási és a gyermekek jogellenes elvitelével kapcsolatos ügyeket), a Court of Protection gyermekeket érintő ügyeit, valamint a gyermekek gyógykezelésével kapcsolatban a bíróság hatáskörébe tartozó ügyeket.

Közigazgatási bíróság (Administrative Court)

A Közigazgatási Bíróság sokrétű feladatkörét az angliai és walesi **közigazgatási bíráskodási jogkör**, illetve az alsóbb szintű bíróságok és közigazgatási döntőbírói szolgálatok feletti **felügyeleti jogkör** alkotja.

Az elsősorban **bírói felülvizsgálati eljárás** révén gyakorolt felügyeleti jogkör a közzégi feladatokat ellátó személyekre és szervekre terjed ki. A bírósági felülvizsgálat célja annak biztosítása, hogy ezek a szervek és személyek döntéseiket megfelelően és jogszerűen hozzák meg, és ne lépik túl a Parlament által rájuk ruházott hatásköröket.

A Közigazgatási Bíróság hatáskörébe tartozik még számos **jogszabályon alapuló fellebbezés és kérelem** elbírálása is:

a miniszterek, helyi önkormányzatok és közigazgatási döntőbírói szolgálatok határozatainak megtámadása egyes jogszabályokban biztosított jog alapján;

a 2002. évi állampolgársági, bevándorlási és menekültügyi törvény (Nationality, Immigration and Asylum Act 2002) szerinti kérelmek;

a békebíróságok és a Koronabíróság egyes határozatait ellen indított keresetek;

a jogellenes fogva tartással kapcsolatos kérelmek;

a bíróság megsértése miatti őrizetbe vétellel kapcsolatos kérelmek;
a visszaélésszerű pereskedéssel kapcsolatos kérelmek;
a halottkémekről szóló 1988. évi törvény (Coroners Act 1988) alapján benyújtott kérelmek;
a terrorizmus megelőzéséről, a bűncselekményekből származó jövedelmekről, a kábítószer-kereskedelemtől és a büntető igazságszolgáltatásról szóló törvények alapján beterjesztett különféle kérelmek.

A Közigazgatási Bíróság 2009-ben Birmingham, Cardiff, Leeds és Manchester városokban regionális hivatalokat nyitott, és ezzel lehetővé tette a potenciális kérelmezők/felperesek számára, hogy bizonyos kérelmeket ahhoz a régióhoz közel nyújtsanak be, amellyel a legszorosabb kapcsolatban állnak. 2012 novemberében Bristolban újabb regionális hivatal nyílt.

Bírói tanácsok (divisional courts)

Az **alsóbb szintű bíróságok egyes határozatai elleni fellebbezéseket** a Felsőbíróság keretében működő, legalább két bíróból álló bírói tanácsok (divisional courts) tárgyalják.

A megyei bíróságoknak a Kancelláriai Bíróság és a Királynői Kollégium hatáskörébe tartozó ügyekben hozott határozatai elleni fellebbezéseket a megfelelő bírói tanácsok tárgyalják.

A Királynői Kollégium bírói tanácsai tárgyalják egyebek mellett a békebíróságok és a Koronabíróság határozatai ellen jogkérdésben benyújtott fellebbezéseket (kivéve, ha a Koronabíróság vádirat alapján járt el).

A Családjogi Kollégium bírói tanácsa tárgyalja a békebíróságok családjogi ügyekben hozott határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket.

Megeyi bíróságok (county courts)

Angliában és Walesben a **polgári ügyek** többségével a megyei bíróságok foglalkoznak. Vagyis a kevésbé bonyolult polgári ügyeket a megyei bíróságok tárgyalják, az összetettebb ügyeket pedig a Felsőbíróság (High Court). A megyei bíróságok által tárgyalta ügyek nagyrészt követelésbehajtással kapcsolatosak. A megyei bíróságok emellett tárgyalnak a tulajdonviszonyok rendezésével (pl. a jelzáloghitel törlesztésének elmulasztása esetén), továbbá személyi sérüléssel vagy gondatlansággal kapcsolatos ügyeket és csődügyeket is.

Az 5000 GBP alatti tartozás vagy kártérítés megfizetése iránti igényeket rendszerint a **kis értékű követelések külön eljárása** alapján bírálják el. Ezt az eljárást azért alakították ki, hogy a jogviták rendezésének legyen egy olyan olcsó, informális módja is, amelyhez nincs szükség ügyvédre. Ezekben az ügyekben a bíró vizsgálói szerepet is betölthet, és mind a felperest, mind az alperest segítheti ügyük előadásában. Kis értékű követelések ügyében a megyei bíróságok közvetítői szolgáltatást is nyújtanak, egyéb vitatott követelések esetében pedig külső közvetítés vehető igénybe.

A megyei bíróságok **családjogi ügyekkel** is foglalkoznak, ideértve a bontópereket, valamint a gyermekekkel kapcsolatos elhelyezési, gondozási és örökbefogadási ügyeket. Az összetett családjogi ügyeket a Felsőbíróság is tárgyalhatja. London központi részén a megyei bíróságok helyett a Családjogi Kollégium Főhivatala (Principal Registry of the Family Division) foglalkozik az összes családjogi ügygel. A családjogi közvetítés a Gyermekügyi és Családjogi Bírósági Tanácsadó és Segélyszolgálaton (Children and Family Court Advisory and Support Service, CAFCASS) keresztül vehető igénybe.

Koronabíróság (Crown Court)

A Koronabíróság országos hatáskörű bíróság, mely Angliában és Walesben különböző központokban ülésezik. Ez a bíróság tárgyalja a békebíróságoktól felterjesztett valamennyi **súlyos büntetőügyet**. Azokban az ügyekben, amelyekben tárgyalást tartanak, egy bíró és egy tizenkét magánszemélyből álló esküdtszék jár el.

Időnként polgári ügyekben (például rágalmazás esetén) is szükség van esküdtekre, ez azonban nem gyakori. Amennyiben erre mégis sor kerül, a tárgyalás a Felsőbíróság vagy a megyei bíróság előtt zajlik. A Koronabíróság fellebbezési bíróságként is eljár a békebírák által a békebíróságokon tárgyalta ügyekben.

Békebíróságok (Magistrates' Courts)

A békebíróságok főként **büntetőügyekkel** foglalkoznak; a legtöbb bűncselekményt ezek a bíróságok tárgyalják. A súlyosabb bűncselekményeket a Koronabírósághoz terjesztik fel tárgyalásra. A békebíróságok **egyes polgári ügyekben** is eljárnak, ideértve a családjogi ügyeket, továbbá egyes tartozások – például az önkormányzati adók – behajtását, valamint az engedélyezési (például szeszszitalok árusítására vonatkozó engedéllyel kapcsolatos) ügyeket, az engedély vagy a bírósági határozat feltételeinek megszegésével kapcsolatos ügyeket, illetve a fogadással és a szerencsejátékkal kapcsolatos ügyeket.

A békebíróságokon a legtöbb ügyet a (békebíróknak – Justice of the Peace, JP – is nevezett) **laikus bírák** tárgyalják. A laikus bírák nem rendelkeznek jogi képesítéssel. A békebírák rendszerint háromtagú tanácsban üléseznek, jogkérdésekben pedig jogvégzett hivatalnokok tanácsára hagyatkoznak. A békebíróság elé kerülő összetettebb ügyeket a hivatásos bírói kar tagjai tárgyalják; ők főállású tisztviselők, akiket körzeti békebírói bírónak (district judge) is neveznek. A helyettes körzeti békebírói bírák részmunkaidőben dolgoznak.

Azokra a személyekre, akiknek a bűnösségét megállapították, a békebíróságok pénzbüntetést és (korlátozott idejű) szabadságvesztést szabhatnak ki, ezért egyes ügyeket büntetés-kiszabás céljából a Koronabírósághoz terjesztenek fel.

Egyes békebíróságok **„fiatalkorúak bírósága”** (youth courts), illetve „családjogi bíróság” (family proceedings courts) elnevezéssel működnek. Ezek a bíróságokon külön képzésben részesülő békebírák foglalkoznak a gyermekek és a fiatalok elleni vádakkal és a velük kapcsolatos kérelmekkel, illetve a családjogi ügyekkel.

Kapcsolódó linkek

Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat

Utolsó frissítés: 12/06/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.